

Bio-akkerbouwer: “Nieuwe ecoregelingen zijn een erkenning voor onze bedrijfsvoering”

Met het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) dat dit jaar van kracht werd, zetten de Europese Unie en de Vlaamse overheid in op een verduurzaming van de landbouw. Met een reeks aan nieuwe ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen stimuleert het GLB landbouwers om maatregelen ten voordele van milieu en klimaat te nemen. Bio-akkerbouwer Bert Dhaene past al jaren veel van de maatregelen toe en ziet in de ecoregelingen een bevestiging van zijn bedrijfsvoering waarmee hij onder andere de bodemkwaliteit wil boosten.

8 NOVEMBER 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 8 NOVEMBER 2023 22:44

Jerom Rozendaal

Lees meer over:

GLB



We ontmoeten Bert Dhaene eind oktober tussen twee oogstcycli in op zijn bedrijf in het West-Vlaamse Staden. “De bloemkolen zijn net geoogst, volgende aan de beurt zullen prei en spruiten zijn en in een later stadium de knolselderij”, vertelt de boer die aangeeft dat de bloemkolenooft dit jaar vroeg viel. “Normaal is dat de eerste of tweede week van november.” Meteen na de oogst zaait de boer normaliter een vanggewas in, maar het is nu nog even wachten op een drogere periode.

De keuze van de vanggewassen moet passen in het plaatje van het biobedrijf dat geen kunstmest mag aanbrengen en deels aangewezen is op de organische resten van de vanggewassen. Voor de keuze van het vanggewas is de voorgaande en volgende teelt bepalend. “Spinazie laat stikstof achter. In dat geval kiezen we beste voor een houtachtig vanggewas dat veel biomassa aanmaakt”, vertelt de boer die voor het inwerken gebruik maakt van een frees. Een groot deel van het landwerk wordt echter overgenomen door bodemleven, stelt hij. “Oogstresten of de afgestorven groenbedekker worden door de regenwormen de grond mee ingetrokken.”

Bert Dhaene en zijn vrouw Wivine hebben 40 hectare landbouwgrond tot hun beschikking. Naast akkerbouw houden zij 500 vleesvarkens. De West-Vlamingen zijn beiden van landbouwfamilie, maar startten in 2005 hun bedrijf met een overname van derden. De ondernemers leveren sinds 2018 onder het biolabel. Prei, selder, spruiten, spinazie en andere groenten gaan naar de Reo-veiling of de industrie.

Niet-kerende bodembewerking

Van een ploeg maakt Dhaene sinds 2015 geen gebruik meer. Door niet-kerende bodembewerking toe te passen, wil hij de bodemkwaliteit verbeteren. “Het was niet zo dat de bodemstructuur slecht was, maar er was zeker verbetering mogelijk”, duidt de landbouwer. In de loop der jaren zag hij langzaam het resultaat van zijn bedrijfsvoering. “Vroeger bleef het water veel langer op het veld liggen. Nu infiltreert het water beter en dringt het dieper door in de bodem.” Dit bufferende effect



nieuws

Één op drie Vlaamse bodems scoort “ondermaats” in onderbroekentest

31 OKTOBER 2023



Wanneer er voldoende gewasresten aanwezig zijn op het perceel, wordt niet-kerende bodembewerking bij de inzaai van de hoofddeelt sinds dit jaar in het GLB gestimuleerd met een ecoregeling. Ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen zijn maatregelen waarbij landbouwers vergoed worden voor de extra inspanningen die ze vrijwillig leveren voor het milieu, de biodiversiteit of het klimaat. De ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen kunnen aangevraagd of hernieuwd worden via de verzamelaanvraag.

Met een serie nieuwe ecoregelingen en ook agromilieuklimaatmaatregelen in het GLB, dat nog loopt tot 2027, stuurt de Vlaamse overheid aan op een vergroening van de landbouw. Enkele voorbeelden van éénjarige ecoregelingen zijn: het verhogen van organische koolstofgehalte zodat bodems beter bestand zijn tegen erosie en een betere waterhuishouding hebben, de aanleg van bufferstroken met een bloemenmengsel of graskruidenmengsel wat zorgt voor meer biodiversiteit, mechanische onkruidbestrijding, vruchtafwisseling met vlinderbloemigen wat belangrijk is voor de bodemvruchtbaarheid en -kwaliteit, en toepassing van biologische landbouw met een positief effect voor biodiversiteit, bodem- en waterkwaliteit.



Mechanische onkruidbestrijding

Het toepassen van mechanische onkruidbestrijding wordt in het nieuwe GLB vergoed met 310 euro per hectare. Een mooie opsteker voor Dhaene die al jaren niet anders doet door een schoffel, wiedege of onkruidbrander in te zetten. Hij denkt dat deze nieuwe ecoregeling boeren over de streep kan trekken

om af te stappen van chemische gewasbescherming, alhoewel het water behoorlijk diep is. “Veel boeren durven het vaak niet aan om zonder herbiciden te werken uit angst voor misoogsten of verminderde opbrengsten.”

Hij erkent dat het risico om misoogsten in de biologische landbouw groter is en mechanische onkruidbestrijding tijdrovender is. “Maar ook dat hangt sterk van de teelt af. In de prei of knolselderij moet er vaak geschoffeld worden, maar in de spruiten en bloemkool is de onkruiddruk veel minder hoog”, legt de landbouwer uit. Voor Dhaene is het nieuwe GLB ook een erkenning dat hij met zijn bedrijfsvoering op de goede weg is. Veel van de nieuwe subsidiabele maatregelen paste hij al langer toe. Ook voor biologische landbouw zijn er twee maatregelen: voor percelen in omschakeling kan de landbouwer een agromilieuklimaatmaatregel van twee à drie jaar aanvragen. Na de omschakeling kan de landbouwer de éénjarige ecoregeling “toepassing van de biologische productiemethode” aanvragen, die jaarlijks hernieuwbaar is. Deze laatste maatregel kan gecombineerd worden met andere ecoregelingen of agromilieuklimaatmaatregelen.



Stalmest en organische gehalte

Veel bedrijfskeuzes staan in het teken van de kwaliteit van Dhaene zijn bodem, “het kapitaal van zijn bedrijf”, zoals hij het zelf noemt. Zo bemest hij bijvoorbeeld met stalmest, ook hiervoor bestaat sinds dit jaar een nieuwe ecoregeling en krijgt de boer een subsidie van 60 euro per hectare in 2023 (in 2024 bedraagt de subsidie 50 euro per hectare). “Ter bewijsvoering moet je na het mesten in de app LV-AgriLens, van het Departement Landbouw en Visserij, foto’s meesturen”, vertelt Dhaene die ook op kleine schaal compostering toepast.

Lange tijd kwam de gebruikte stalmest van een bioboer uit te regio, maar sinds twee jaar hebben de boeren hun eigen stalmest ter beschikking. “Toen hebben we onze stallen aangepast en de varkens op stro gezet”, vertelt Dhaene. Stalmest heeft een hoger koolstofgehalte, wat goed is voor de grondkwaliteit, maar kent een tragere mineralisatie. “Dat is problematisch voor korte teelten zoals de spinazie waarbij we wel wat drijfmest moeten toedienen.”

Vruchtafwisseling met vlinderbloemige

Behalve de groenbemesters is ook een teeltrotatie van belang om de kwaliteit van de grond te waarborgen. De bioboeren passen een teelt van één op zes toe. De komende periode start het bedrijf ook met een mengsel van triticale (kruising tussen rogge en tarwe) met erwten. De teelt van deze vlinderbloemige staat als ecoregeling in het nieuwe GLB en wordt vergoed met 600 euro per hectare. De teelt past ook binnen de ecoregeling vruchtafwisseling met vlinderbloemige: daarvoor moeten in een periode van vijf jaar minstens drie teelten uit verschillende vruchtafwisselingsgroepen geteeld worden, waarvan minstens één keer een teelt uit de vlinderbloemigenfamilie.

Deze ecoregeling past volgens Dhaene in het Europese streven om tot een eiwittransitie te komen. De mengteelt, die in de zomer met een pikdorsier in zijn geheel geoogst wordt, gaat naar een biologische veehouder die het in het rantsoen van zijn dieren gebruikt. “Deze ecoregeling is vooral interessant voor veehouders”, aldus de boer. Hij zegt wel de meerjarige teelt met kruidenrijk grasland juist af te bouwen. “Dit omdat de interesse hierin van rundveehouders teneemt. De rentabiliteit primeert uiteindelijk bij bedrijfsstrategie en teeltkeuze”, geeft de bioboer aan. “Maar ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen kunnen het bepalende duwtje in de rug vormen.”



Directe inzaai

Zeggen dat zijn eigen unieke akkerbouwpraktijk door het nieuwe GLB uitgroeit tot mainstream landbouw, zou hem te kort doen. Zo start hij komend voorjaar met een experiment met directe inzaai op een perceel van twee hectare. Het betreffende perceel, dat na de spinazieteelt is ingezaaid met een groenbedekker, wordt volgend voorjaar platgewalst en met een aangepast zaaimachine ingezaaid met tarwegerst. “Het idee is dat de platgewalste groenbedekker als bescherming tegen het onkruid werkt”, vertelt de boer die door het verder elimineren van een grondbewerking (infreazen) de zwarte aarde nog verder wil ontzien.

Bovendien voorkomt Dhaene hierdoor dat de grond enkele weken onbedekt is en wordt overgeleverd aan de weergoden. Hierdoor zouden de zaadjes de tijd krijgen om te ontkiemen. Permanente grondbedekking in de winter op 80 procent is één van de conditionaliteiten in het nieuwe GLB. Volgens Dhaene heeft permanente bedekking nog meer voordelen dan de overheid beoogt, zoals het voorkomen van nitraattuitspoeling en herstel van de bodemkwaliteit. “Een bedekte bodem heeft bovendien ook een verkoelend effect”, duidt de bioboer.



Uitgelicht

Overheid steunt landbouwers bij aanleg bufferstroken

nieuws

Het najaar is aangebroken, het ideale moment voor landbouwers om na te denken over de aanleg van bufferstroken. Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) biedt financiële ste...

🕒 26 OKTOBER 2023

[Lees meer](#)

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)